

॥ ఓం నైఱై తేణ్ణుహేశైయు ॥

24.09.2023 -ఆదివారం (81వ రోజు)

శ్రీమద్భాగవతం

ః శ్రీ గురు పూర్ణార్థి ॥

గురుప్రభుహ్ గురుర్విష్టః, గురుర్దేవో మహాశ్వరః ।
గురుస్నాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తస్మై శ్రీసురవే నమః ॥

ః శ్రీరాఘవ పూర్ణార్థి ॥

శేషతల్పువిరక్తాయ శేషశైల నివాసినే ।
శేషజీవానురక్తాయ శ్రీనివాసాయ తే నమః ॥

ః అథ ర్థంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహాక్షేత్రే-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానే: -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్త సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రతీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పాఠం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద బుధిః-బృహతీ ఛందః:-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తి: శక్తి: -జ్ఞాన వైరాగ్య కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భుగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థ పాతే వినియోగః ॥

ః ధైశ్వరం ॥

నారాయణాఖ్య ఘన పాదప బద్ధ దేహం
వ్యాస ప్రవాళ శుక కోరక సూత పుష్టిం
లీలా కథావగత భూమ యశస్విగంధాం
వల్లీమిమాం భజత భాగవతాభిధేయాం ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బ్రహ్మశ్రీ కుప్పు విశ్వనాథ శర్మ గారివే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - కె.వి.ఎన్.వి.జి. శేషాచార్యులు మరియు
డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

చ్ఛితీయ స్థంధము

అథ శ్రీమద్భాగవతే వొరమహంస్యం సంహితాయాం చ్ఛితీయస్థందే పంచమోఽ_ ధ్యాయః
నారద ఉవాచ

దేవదేవ నమస్తై స్తు భూతభావన పూర్వజ

తద్విజానీహి యజ్ఞానమాత్మతత్వనిదర్శనం || 2-5-1 ||

యద్రూపం యదధిష్టానం యతః సృష్టమిదం ప్రభో

యత్పంస్థం యత్పరం యచ్చ తత్తత్వం వద తత్త్వతః || 2-5-2 ||

సర్వం హ్యేతద్భువాన్ వేద భూతభవ్యభవత్ర్పభుః

కరామలకవద్విశ్వం విజ్ఞానావసితం తవ || 2-5-3 ||

యద్విజ్ఞానో యదాధారో యత్పరస్యం యదాత్మకః

ఏకః సృజసి భూతాని భూతైరేవాత్మమాయయా || 2-5-4 ||

ఆత్మన్ భావయనే తాని న పరాభావయన్ స్వయం

ఆత్మశక్తిమవష్టబ్ధ్య ఊర్ణునాభిరివాక్లమః || 2-5-5 ||

నాపాం వేద పరం హ్యస్మిన్ నాపరం న సమం విభో

నామరూపగుణైర్భావ్యం సదసత్కించిదన్యతః || 2-5-6 ||

స భవానచరద్భోరం యత్తపః సుసమాహితః

తేన భేదయనే నస్యం పరాశంకాం ప్రయచ్చసి || 2-5-7 ||

ఏతన్మే పృచ్ఛతః సర్వం సర్వజ్ఞ సకలేశ్వర

విజానీహి యద్వివేదమహం బుధ్యైనుశాసితః || 2-5-8 ||

బ్రహ్మావాచ

సమ్యక్కారుణికస్యేదం వత్స తే విచికిత్సితం

యదహం చోదితః సామ్య భగవద్వీర్యదర్శనే || 2-5-9 ||

నాన్మతం తవ తచ్చాపి యథా మాం ప్రబ్రహ్మి భోః

అవిజ్ఞాయ పరం మత్త ఏతావత్త్వం యతో హి మే || 2-5-10 ||

యేన స్వరోచిషా విశ్వం రోచయామ్యహం
 యథారోత్తు గ్నిర్యథా సోమో యథర్షుగ్రహతారకా || 2-5-11 ||

తస్మై నమో భగవతే వాసుదేవాయ ధీమహి
 యన్మాయయా దుర్జయయా మాం బ్రువంతి జగద్నరుం || 2-5-12 ||

విలజ్జమానయా యస్య స్థాతుమీక్షాపథైత్తు ముయా
 విమోహితా వికత్తంతే మమాహమితి దుర్ధియః || 2-5-13 ||

ద్రవ్యం కర్మ చ కాలశ్చ స్వభావో జీవ ఏవ చ
 వాసుదేవాత్పరో బ్రహ్మాన్ న చానోత్తోత్తోత్తో తత్త్వతః || 2-5-14 ||

నారాయణపరా వేదా దేవా నారాయణాంగజాః
 నారాయణపరా లోకా నారాయణపరా మఖాః || 2-5-15 ||

నారాయణపరో యోగో నారాయణపరం తపః
 నారాయణపరం జ్ఞానం నారాయణపరా గతిః || 2-5-16 ||

తస్యాపి ద్రఘ్మరీశస్య కూటస్థస్యాఖిలాత్మనః
 సృజ్యం సృజామి సృష్టోత్తు హమీక్షయైవాభిచోదితః || 2-5-17 ||

సత్త్వం రజస్తమ ఇతి నిర్గుణస్య గుణాప్తయః
 స్థితిసర్వనిరోధేషు గృహీతా మాయయా విభోః || 2-5-18 ||

కార్యకారణకర్తృత్వే ద్రవ్యజ్ఞానక్రియాశ్రయాః
 బధ్నంతి నిత్యదా ముక్తం మాయినం పురుషం గుణాః || 2-5-19 ||

స ఏష భగవాంల్లింగైష్ట్రిభిరేభిరథోక్షజః
 స్వలక్షీతగతిర్పుహ్యాన్ సర్వోషాం మమ చేశ్వరః || 2-5-20 ||

కాలం కర్మ స్వభావం చ మాయేశో మాయయా స్వయా
 ఆత్మస్య దృచ్ఛయా ప్రాప్తం విబుభూమురుపాదదే || 2-5-21 ||

కాలాద్యంవ్యతికరః పరిణామః స్వభావతః
 కర్మణో జన్మ మహాతః పురుషాధిష్టితాదభూత్
 మహాతస్తు వికుర్యాణాద్రజఃసత్తోపబ్మంహితాత్
 || 2-5-22 ||

తమఃప్రధానస్వభవద్రవ్యజ్ఞానక్రియాత్మకః

॥ 2-5-23 ॥

సోఽహంకార ఇతి ప్రోక్తో వికుర్వన్ సమభూత్రిధా

వైకారికసైజసశ్చ తామసశ్చేతి యద్భూదా

ద్రవ్యశక్తిః క్రియాశక్తిర్జ్ఞానశక్తిరితి ప్రభో

॥ 2-5-24 ॥

తామసాదపి భూతాదేర్యుకుర్వాణాదభూన్నభః

తస్య మాత్రా గుణః శబ్దో లింగం యద్దష్టుర్వశ్యయోః ..

॥ 2-5-25 ॥

నభసోఽధ వికుర్వాణాదభూత్పుర్వగుణోఽనిలః

పరాన్వయాచ్ఛబ్దవాంశ్చ ప్రాణ ఓజః సమౌ బలం

॥ 2-5-26 ॥

వాయోరపి వికుర్వాణాత్మాలకర్మస్వభావతః

ఉదపద్యత తేజో వై రూపవత్పుర్వశబ్దవత్

॥ 2-5-27 ॥

తేజసస్తు వికుర్వాణాదాసీదంభో రసాత్మకం

రూపవత్పుర్వపచ్చంభో ఫోపవచ్చ పరాన్వయాత్

॥ 2-5-28 ॥

విశేషస్తు వికుర్వాణాదంభసో గంధవానభూత్

పరాన్వయాద్రసస్పర్వశబ్దరూపగుణాన్వితః

॥ 2-5-29 ॥

వైకారికాన్ననో జజ్జే దేవా వైకారికా దశ

దిగ్వాతార్మప్రచేతోఽశ్వవహీనంద్రోపేంద్రమిత్రకాః

॥ 2-5-30 ॥

తైజసాత్తు వికుర్వాణాదింద్రియాణి దశాభవన్

జ్ఞానశక్తిః క్రియాశక్తిర్పుద్ధిః ప్రాణశ్చ తైజసో

శ్రోత్రం త్వగ్రాణదృగ్ంప్రో వాగ్దోర్మైంప్రాణిపాయవః

॥ 2-5-31 ॥

యదైతేఽసంగతా భావా భూతేంద్రియమనోగుణాః

యదాయతననిర్మాణే న శేకుర్పుహృవిత్తము

॥ 2-5-32 ॥

తదా సంహత్య చాన్యోన్యం భగవచ్ఛక్తిచోదితాః

సదసత్యముపాదాయ చోభయం సస్పజ్ఞర్వదః

॥ 2-5-33 ॥

వర్షపూగసహార్ణాంతే తదండముదకేశయం

కాలకర్మస్వభావస్థో జీవో_జీవమజీవయత్

॥ 2-5-34 ॥

స ఏవ పురుషస్తస్యాదండం నిర్మిద్య నిర్దతః

సహార్ణోర్వంఫ్రిబాహ్వాక్షః సహార్ణాననశీర్షవాన్

॥ 2-5-35 ॥

యస్యేహోవయవైర్లోకాన్ కల్పయంతి మనీషిణః

కట్యాదిభిరథః సప్త సప్తర్షం జఘునాదిభిః

॥ 2-5-36 ॥

పురుషస్య ముఖం బ్రహ్మ క్షత్రమేతస్య బాహవః

ఊర్వోర్వోర్వో భగవతః పద్మాయం శూద్రో వ్యజాయత

॥ 2-5-37 ॥

భూర్లోకః కల్పితః పద్మాయం భువర్లోకో_స్య నాభితః

హృదా స్వర్లోక ఉరుసా మహర్లోకో మహాత్మనః

॥ 2-5-38 ॥

గ్రీవాయాం జనలోకశ్చ తపోలోకః స్తనద్వయాత్

మూర్ఖభిః సత్యలోకస్తు బ్రహ్మలోకః సనాతనః

॥ 2-5-39 ॥

తత్కుట్యం చాతలం క్లప్తమూరుభ్యాం వితలం విభోః

జానుభ్యాం సుతలం శుద్ధం జంఘుభ్యాం తు తలాతలం

॥ 2-5-40 ॥

మహాతలం తు గుల్మాభ్యాం ప్రపదాభ్యాం రుసాతలం

పాతాలం పాదతలత ఇతి లోకమయః పుమాన్

॥ 2-5-41 ॥

భూర్లోకః కల్పితః పద్మాయం భువర్లోకో_స్య నాభితః

స్వర్లోకః కల్పితో మూర్ఖు ఇతి వా లోకకల్పనా

॥ 2-5-42 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంపీతాయాం బ్యాతీయస్మిందే పంచమో_ధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంపీతాయాం బ్యాతీయస్మిందే షష్ఠో_ధ్యాయః

బ్రహ్మోవాచ

వాచం వహ్నార్థమిం క్షేత్రం ఛందసాం సప్త ధాతవః

హవ్యకవ్యమృతాన్నానాం జిహ్వో సర్వరసస్య చ

॥ 2-6-1 ॥

సర్వసూనాం చ వాయోశ్చ తన్నానే పరమాయనే

అశ్వినోరోపథీనాం చ ప్రూణో మోదప్రమోదయోః

॥ 2-6-2 ॥

రూపాణాం తేజసాం చక్కర్దివః సూర్యస్య చాక్షిణీ
 కర్ణో దిశాం చ తీర్థానాం శ్రోత్రమాకాశశబ్దయోః
 తద్నాత్రం వస్తుసారాణాం సౌభగస్య చ భాజనం || 2-6-3 ||

త్వగస్య స్పృర్ధవాయోశ్చ సర్వమేధస్య చైవ హి
 రోమాణ్యద్విజ్జజ్జాతీనాం యైర్వా యజ్ఞస్తు సంబృతః || 2-6-4 ||

కేశవృత్తునభాన్యస్య శిలాలోహభవిద్యతాం
 బాహావో లోకపాలానాం ప్రాయశః క్షేమకర్మణాం || 2-6-5 ||

విక్రమో భూర్భువః స్వశ్చ క్షేమస్య శరణస్య చ
 సర్వకామవరస్యాపి హరేశ్వరణ ఆస్పుదం || 2-6-6 ||

అపాం వీర్యస్య సర్దస్య పర్వత్యస్య ప్రజాపతేః
 పుంసః శిశ్చ ఉపస్థస్తు ప్రజాత్యానందనిర్వుతేః || 2-6-7 ||

పాయుర్యమస్య మిత్రస్య పరిమోక్షస్య నారద
 హింసాయా నిర్వతేర్ముత్యోర్మిరుయస్య గుదం స్నుతః || 2-6-8 ||

పరాభూతేరథర్మస్య తమసశ్చాపి పశ్చిమః
 నాడ్యో నదనదీనాం తు గోత్రాణామస్థిసంహతిః || 2-6-9 ||

అవ్యక్తరససింధూనాం భూతానాం నిధనస్య చ
 ఉదరం విదితం పుంసో హృదయం మనసః పదం || 2-6-10 ||

ధర్మస్య మమ తుభ్యం చ కుమారాణాం భవస్య చ
 విజ్ఞానస్య చ సత్యస్య పరస్యాత్మా పరాయణం || 2-6-11 ||

అహం భవాన్ భవశ్చైవ త ఇమే మునయో_గ్రజాః
 సురాసురనరా నాగాః ఖగా మృగసరీసృపాః || 2-6-12 ||

గంధర్వపురసో యక్షా రక్షోభూతగణోరగాః
 పశవః పితరః సిద్ధా విద్యాద్రాశ్చరణా ద్రుమః || 2-6-13 ||

అన్యే చ వివిధా జీవా జలస్తలనభోకసః
 గ్రహర్షుకేతవస్తారాస్తదితః స్తనయిత్వవః || 2-6-14 ||

సర్వం పురుష ఏవేదం భూతం భవ్యం భవచ్చ యత్
 తేనేదమాపృతం విశ్వం వితస్తిమధితిష్టతి || 2-6-15 ||

స్వదిష్టం ప్రతపన్ ప్రాణో బహిశ్చ ప్రతపత్యసౌ
 ఏవం విరాజం ప్రతపంస్తపత్యంతర్భహిః పుమాన్ || 2-6-16 ||

సోఽమృతస్యభయస్యేశో మర్త్యమన్మం యదత్యగాత్
 మహిమైష తతో బ్రహ్మన్ పురుషస్య దురత్యయః || 2-6-17 ||

పాదేషు సర్వభూతాని పుంసః స్థితిపదో విదుః
 అమృతం క్షేమమభయం త్రిమూర్ఖోఽధాయి మూర్ఖసు || 2-6-18 ||

పాదాస్త్రయో బహిశ్చసన్నప్రజానాం య ఆశ్రమః
 అంతప్రీలోక్యాస్త్వపరో గృహమేధోఽబృహాద్రవతః || 2-6-19 ||

సృతీ విచక్రమే విష్ణుజ్ సాశనానశనే ఉభే
 యదవిద్యా చ విద్యా చ పురుషస్తాభయాశ్రయః || 2-6-20 ||

యస్యాదండం విరాఢజ్జే భూతేంద్రియగుణాత్మకః
 తద్దవ్యమత్యగాద్విశ్వం గోభిః సూర్య ఇవాతపన్ || 2-6-21 ||

యదాస్య నాభ్యాన్నలినాదహమాసం మహోత్మనః
 నావిదం యజ్ఞసంభారాన్ పురుషావయవాదృతే || 2-6-22 ||

తేషు యజ్ఞస్య పశవః సవనస్పుతయః కుశాః
 ఇదం చ దేవయజనం కాలశోరుగుణాన్వితః || 2-6-23 ||

వస్తూన్యోపథయః స్నేహో రసలోహమృదో జలం
 బుచో యజ్ఞాంపి సామాని చాతుర్షోత్తం చ సత్తమ
 నామధేయాని మంత్రాశ్చ దక్షిణాశ్చ ప్రతాని చ
 దేవతానుక్రమః కల్పః సంకల్పస్తంత్రమేవ చ || 2-6-24 ||

నామధేయాని మంత్రాశ్చ దక్షిణాశ్చ ప్రతాని చ
 దేవతానుక్రమః కల్పః సంకల్పస్తంత్రమేవ చ || 2-6-25 ||

గతయో మతయః శ్రద్ధా ప్రాయశ్చిత్తం సమర్పణం
పురుషావయవైరేతే సంభారాః సంభృతా మయా

॥ 2-6-26 ॥

ఇతి సంభృతసంభారః పురుషావయవైరహం
తమేవ పురుషం యజ్ఞం తేనైవాయజీమీశ్వరం

॥ 2-6-27 ॥

తత్స్నే భ్రాతర ఇమే ప్రజానాం పతయో నవ
అయజన్ వ్యక్తమవ్యక్తం పురుషం సుసమాపింతాః

॥ 2-6-28 ॥

తతశ్చ మనవః కాలే ఈజిరే బుషయోఽపరే
పితరో విబుధా దైత్యా మనుష్యాః క్రతుభీర్విభుం

॥ 2-6-29 ॥

నారాయణే భగవతి తదిదం విశ్వమాపింతం
గృహీతమాయోరుగుణః సర్దాదావగుణః స్వతః

॥ 2-6-30 ॥

సృజామి తన్నియుక్తోఽహం హరో హరతి తద్వశః
విశ్వం పురుషరూపేణ పరిపాతి త్రిశక్తిధృక్

॥ 2-6-31 ॥

ఇతి తేత్తుభిపాతం తాత యథేదమనుపృచ్ఛసి
నాన్యద్వగవతః కించిద్యావ్యం సదసదాత్మకం

॥ 2-6-32 ॥

న భారతీ మేళ్ళమృషోపలక్ష్యతే
న వై క్వచిన్నే మనసో మృషా గతిః
న మే హృషీకాణి పతంత్యసత్పుథే
యన్నే హృదౌత్సంర్యవతా ధృతో హరిః

॥ 2-6-33 ॥

సోఽహం సమామ్యాయమయస్తపోమయః
ప్రజాపతీనామభివందితః పతిః
ఆస్తాయ యోగం నిపుణం సమాపింతః
తం నాధ్యగచ్ఛం యత ఆత్మసంభవః
నతోఽస్త్రహం తచ్ఛరణం సమీయుషాం
భవచ్ఛిదం స్వప్తయనం సుమంగలం
యో హృత్మాయావిభవం స్నే పర్యగాత్

॥ 2-6-34 ॥

యథా నభః స్వాంతమథాపరే కుతః

॥ 2-6-35 ॥

నాహం న యూయం యదృతాం గతిం విదు

ర్న వామదేవః కిముతాపరే సురాః

తన్నాయయా మోహితబుద్ధయస్త్యిదం

వినిర్మితం చాత్మసమం విచక్షేహా

॥ 2-6-36 ॥

యస్యావతారకర్మణి గాయంతి హ్యస్తుదాదయః

న యం విదంతి తత్త్వేన తస్మై భగవతే నమః

॥ 2-6-37 ॥

స ఏష ఆద్యః పురుషః కల్పే కల్పే సృజత్యజః

ఆత్మాత్తున్యాత్మన్యాత్తున్యాత్తున్యాత్తునం సంయచ్ఛతి చ పాతి చ

॥ 2-6-38 ॥

విశుద్ధం కేవలం జ్ఞానం ప్రత్యక్ష సమ్యగవస్త్రితం

సత్యం పూర్ణమనాద్యంతం నిర్మణం నిత్యమద్వయం

॥ 2-6-39 ॥

బుషే విదంతి మునయః ప్రశాంతాత్మేంద్రియాశయః

యదా తదేవాసత్తుర్మైస్తోధీయేత విష్టతం

॥ 2-6-40 ॥

అద్యోత్తారః పురుషః పరస్య

కాలః స్వభావః సదసన్మనశ్చ

ద్రవ్యం వికారో గుణ ఇంద్రియాణి

విరాట స్వరాట స్థాస్తు చరిష్టు భూముః

॥ 2-6-41 ॥

అహం భవో యజ్ఞ ఇమే ప్రజేశా

దక్షాదయో యే భవదాదయశ్చ

స్వర్లోకపాలాః ఖగలోకపాలా

సృలోకపాలాస్తులలోకపాలాః

॥ 2-6-42 ॥

గంధర్వవిద్యాధరచారణేశా

యే యక్షరక్షోరగనాగనాథాః

యే వా బుషేణామృషభాః పితృణాం

దైత్యేంద్రసిద్ధేశ్వరదానవేంద్రాః

అన్యే చ యే ప్రేతపిశాచభూత
కూష్మండయాదోమృగపక్ష్యధిశాః

॥ 2-6-43 ॥

యత్నించ లోకే భగవన్ మహాస్వ
దోజిసహస్వద్బులపత్నుమావత్త
శ్రీప్రీవిభూత్యాత్మవదద్బుతార్ణం
తత్త్వం పరం రూపవదస్వరూపం

॥ 2-6-44 ॥

ప్రాధాన్యతో యాన్ బుష ఆమనంతి
లీలావతారాన్ పురుషస్య భూముః
ఆపీయతాం కర్ణకషాయశోషా
ననుక్రమిష్య త ఇమాన్ సుపేశాన్

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యం సంహితాయాం త్వితీయ స్థంధే షష్ఠీఽ ధ్యాయః

----- సంకీర్తన -----

॥ అథ క్షమా పార్థినా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాపీణం చ యద్బువేత్ |
తప్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోత్తమ్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్పుమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనేషియైర్వ్య బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్మిభావాత్ |
కరోమి యద్వాత్ సకలం పరమైన నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థినా ॥

సర్వే భవమ్తు సుఖినః సర్వే సమ్తు నిరామయః ।
సర్వే భద్రాణి పశ్యమ్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్యవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాన్తాయ కల్యాణనిధయే నిధయేత్రథినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥
